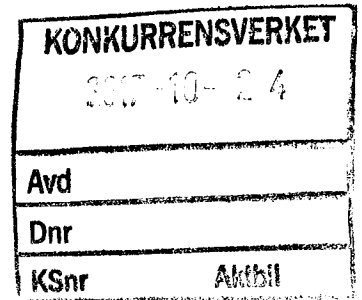

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2017-10-24
Meddelad i Linköping

Mål nr
4999-17

SÖKANDE

Evidens AB, 556602-0607
Packhusplatsen 2
411 13 Göteborg

Ombud: Advokaten Ulf Käll och jur. kand. Milad Samadi
WERKS Advokater AB
Östra Hamngatan 41
411 10 Göteborg

MOTPARTER

1. Psykologpartners W & W AB, 556592-5368
S:t Larsgatan 30 2 tr
582 24 Linköping

2. Södermanlands läns landsting, 232100-0032
611 88 Nyköping

Ombud: Joachim Ahl

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar om rättelse med innebörden att en ny anbudsutvärdering ska genomföras varvid anbudet från Psykologpartners W & W AB inte ska beaktas.

Dok.Id 302472

Postadress
Box 406
581 04 Linköping

Besöksadress
Brigadgatan 3

Telefon
013-25 11 00
E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se
www.forvaltningsratten@linkoping.domstol.se

Telefax
013-25 11 40

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Södermanlands läns landsting (Landstinget) genomför upphandling av ramavtal avseende uppdragsutbildning i steg 1 KBT, dnr DU-UPP17-0051. Upphandlingen genomförs i form av ett öppet förfarande enligt LOU och tilldelningsgrund är ekonomiskt mest fördelaktigt anbud utifrån pris. Landstinget meddelade den 7 juni 2017 ett tilldelningsbeslut (tilldelningsbeslut 1) enligt vilket Psykologpartners W & W AB (Psykologpartners) tilldelades kontraktet. Av upphandlingsprotokoll till beslutet framgår att vid anbudstidens slut den 16 maj 2017 hade anbud från tre anbudsgivare inkommit i upphandlingen, av vilka endast Evidens AB (Bolaget) och Psykologpartners kvalificerades till anbudsutvärderingen. Den 14 juni 2017 upphävde Landstinget tilldelningsbeslutet från den 7 juni 2017 med motiveringen att Psykologpartners dragit tillbaka sitt anbud då det uppstått missförstånd gällande anbudspriset. Samma dag meddelade Landstinget ett nytt tilldelningsbeslut (tilldelningsbeslut 2) enligt vilket Bolaget tilldelades kontraktet. I upphandlingsprotokoll till beslutet angavs att endast Bolaget kvalificerades till anbudsutvärdering och att Psykologpartners inte uppfyllde kraven då Psykologpartners dragit tillbaka sitt anbud och skulle därför inte utvärderas. Den 21 juni 2017 upphävde Landstinget tilldelningsbeslutet från den 14 juni 2017 med motiveringen att Landstinget utvärderat på fel anbudspris och att en ny utvärdering därför skulle göras för att säkerställa att rätt beslut fattas. Samma dag meddelade Landstinget ett nytt tilldelningsbeslut (tilldelningsbeslut 3) enligt vilket Psykologpartners tilldelades kontraktet.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten ska förordna om rättelse med innebörden att en ny anbudsutvärdering ska genomföras varvid anbudet från Psykologpartners inte ska beaktas.

Landstinget begär att ansökan ska avslås. För det fall förvaltningsrätten bifaller ansökan framställs att förvaltningsrätten ska förordna om att upphandlingen ska göras om.

Psykologpartners begär att ansökan ska avslås. För det fall förvaltningsrätten bifaller ansökan yrkas att förvaltningsrätten ska förordna om att upphandlingen ska göras om alternativt att Bolaget ska tilldelas kontraktet till det anbudspris som utvärderats enligt tilldelningsbeslut 2.

VAD PARTERNA SAMMANFATTNINGSVIS HAR ANFÖRT

Bolaget

Tilldelningsbeslut 3 är fattat i strid mot LOU. Eftersom Psykologpartners första anbud återkallats och således inte längre var giltigt, är det inkomna intyget att jämställa med ett nytt anbud. Eftersom Psykologpartners nya anbud inkom till Landstinget någon gång mellan den 14 och 21 juni 2017 och anbud i upphandlingen skulle ha varit avlämnade i TendSign senast den 16 maj 2017 har anbudet inkommit för sent för att få beaktas av Landstinget. Psykologpartners intyg om giltigt anbud utgör inte sådan rättelse av fel som kan tillåtas. Landstinget har således genom att beakta Psykologpartners nya anbud agerat i strid med LOU.

Bolagets anbud är det enda giltiga anbud som kan utvärderas i upphandlingen. Om Landstinget inte brutit mot LOU hade Bolaget således tilldelats avtalet. Bolaget har därmed lidit, eller i vart fall riskerar att lida, skada. Förutsättningarna för domstolen att ingripa mot upphandlingen och förordna om rättelse genom en anbudsutvärdering där Psykologpartners anbud inte ska beaktas är således uppfyllda.

Rättsverkan av ett återkallat anbud regleras inom offentliga upphandlingar

genom allmänna avtalsrättsliga principer vilket följer av både förarbetena till lagen och utvecklats i doktrin. Att LOU trots sin karaktär av speciallagstiftning saknar formkrav för bundenhet innebär att allmänna avtalsrättsliga principer ska anses gälla vilket uttrycks i förarbetena som "Sedvanliga avtalsrättsliga principer är tillämpliga även på anbud som lämnas i en upphandling" och att "Anbudets bindande natur i övrigt är en avtalsrättslig fråga". Att avtalsrättsliga principer gäller för rättsverkan av ett återkallat anbud har även utvecklats i doktrinen. Detta innebär som huvudregel dels att bundenhet för anbudsgivaren inträder i samband med anbudsöppningen och dels att anbudsgivaren är bunden av sitt anbud fram tills upphandlingen avslutats.

Undantaget till nyssnämnda huvudregel är genom en ömsesidig överenskommelse mellan anbudsgivaren och upphandlande myndighet att återkalla och acceptera ett återkallat anbud. Detta uttrycks också i Upphandlingsmyndighetens frågor och svarsfunktion under frågan "*Vilka förutsättningar gäller för att en leverantör har rätt att tacka nej till anbud som accepteras*" där myndigheten utvecklar sin syn på att leverantören och upphandlande myndighet genom en gemensam överenskommelse kan häva till och med ett avtal.

Ensidiga återkallanden omfattas naturligtvis av den ovan redovisade huvudregeln som utvecklats mycket i doktrin. Att emellertid framhäva förevarande händelser som ett ensidigt återkallande är felaktigt. I den aktuella situationen har Psykologpartners återkallat sitt anbud, vilket Landstinget först accepterat och därefter meddelat tilldelningsbeslut till Bolaget. Därmed har Landstinget genom sitt agerande också accepterat vid åtminstone den tidpunkten att Psykologpartners hade återkallat sitt anbud och därmed inte längre hade ett giltigt anbud. Att Landstinget genom sitt agerande accepterat Psykologpartners återkallade anbud är att betrakta som en gemensam överenskommelse och ska tolkas i ljuset av reglerna i avtalslagen.

Det ovan sagda innebar att ett anbud som återkallats av leverantören och accepterats av upphandlande myndighet är återkallat och går inte att reparera i efterhand. Framför allt inte som i detta fall då Psykologpartners intyg om giltigt anbud inkom efter anbudstidens utgång. Landstingets inställning till Psykologpartners anbud är annorlunda idag. Dessvärre kan dock inte det tidigare återkallandet repareras eftersom det i så fall skulle ske i strid med likabehandlingsprincipen. Det förelåg därmed inte ett giltigt anbud från Psykologpartners för Landstinget att ta ställning till.

Vad gäller Landstingets yrkande om att upphandlingen ska göras om saknas rättsligt stöd för en sådan åtgärd. Vad Landstinget anför om bristande konkurrens utgörs av samma omständigheter som förelåg när Landstinget meddelade sina tre tilldelningsbeslut. Uppenbarligen var konkurrensen tillfyllest vid åtminstone dessa tidpunkter. Att felet faktiskt begicks under tilldelningen innebär dessutom att det inte skedde under det konkurrensuppsökande skedet. Landstingets fel utgörs av att anta ett ogiltigt anbud, vilket utgör ett fel i upphandlingen i övrigt, där sanktionen är att rätta upphandlingen på så sätt att en ny utvärdering görs vid vilken det ogiltiga anbudet inte beaktas.

Landstinget

Landstinget har inte brutit mot LOU eller dess grundläggande principer. Landstingets utvärdering av inkomna anbud i enlighet med tilldelningsbeslut 1 och 3 har varit korrekt och har följt i förfrågningsunderlaget uppställda förutsättningar och alla anbudsgivare har därvid behandlats lika.

Orsaken till Landstingets agerande att fatta tilldelningsbeslut 2 var den att upphandlingssystemet vid kommunikering av tilldelningsbeslut 1 felaktigt angav att den upphandlade tjänsten skulle utföras till halva den ersättning som Psykologpartners hade begärt i sitt anbud. När detta uppdagades efter kommunikeringen av tilldelningsbeslut 2 åtgärdades detta genom tilldel-

ningsbeslut 3.

Den av Bolaget anförda civilrättsliga giltigheten av Psykologparternas anbud saknar betydelse. Upphandlingsrättsligt är alla anbudsgivare bundna av sina anbud intill dess att upphandlingen har avslutats alternativt intill den tid som den upphandlande myndigheten i upphandlingsdokumenten har angivit att anbudet minst ska vara giltigt till. Förevarande upphandling är de facto inte avslutad. Inte heller har anbudens giltighet löpt ut. Utan att ta ställning till vad som anförts om anbudets civilrättsliga giltighet är Psykologpartners upphandlingsrättsligt alljämt bundna av sitt anbud, detta står oförändrat oavsett Psykologpartners agerande att återkalla sitt anbud efter tilldelningsbeslut 1 och har sedermera bekräftats av Landstinget genom tilldelningsbeslut 3. Utvärderingen och tilldelningen av kontrakt jämlikt såväl tilldelning 1 som 3 är därför riktig.

Formkrav för bundenhet saknas inte i LOU, i vart fall inte såvitt avser rättsverkan av en upphandlande myndighets tilldelningsbeslut. Landstinget erinrar om att det av LOU följer att en upphandlande myndighet ska underrätta anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt eller att ingå ett ramavtal och att en sådan underrättelse inte innebär att ett anbud förfaller. Det är i ljuset av dessa bestämmelser som parternas agerande och verkan därav måste bedömas. Att Landstinget inte har omnämnt Psykologpartners såsom anbudsgivare i tilldelningsbeslut 2 saknar därför betydelse för huruvida det alljämt är bundet av sitt anbud jämlikt LOU. Ett sådant agerande innebär alltså inte en accept på Psykologpartners återkallande av anbud. Eftersom Psykologpartners anbud även efter tilldelningsbeslut 2 är bindande så har Landstinget haft möjlighet och rätt att fatta ännu ett nytt tilldelningsbeslut. Vilka rättsverkningar parternas agerande skulle få med ledning av enkom sedvanliga avtalsrättsliga principer på förmögenhetsrättsens område är mot ovanstående skäl inte relevant, dessa principer är subsidiära under rådande omständigheter.

Domstolen är förstas fri att välja den påföljd som den anser mest lämplig, oavsett parternas yrkanden. Landstinget menar att för det fall de av Bolaget åberopade omständigheterna ska läggas till grund för ett ingripande mot upphandlingen så måste dessa snarare höra hemma i det konkurrensuppsökande skedet än utvärderingsfasen. Parternas agerande har förvisso i tiden ägt rum efter tilldelning 1 men det påstådda "felet", nämligen att det digitala upphandlingsverktyget angav att tjänsten skulle utföras till annat pris än offererat, hade snarare påverkat upphandlingen i dess konkurrensuppsökande skede eftersom om anbudsgivarna hade känt till att de skulle kunna avkrävas att utföra tjänsten till annat pris än vad de i själva verket offererar så skulle med all grad av sannolikt ingen normalt omsorgsfull näringsidkare ha lagt anbud.

Om Landstinget upphandlingsrättsligt ska anses vara förhindrat att utvärdera Psykologpartners anbud och därvid att tilldela Psykologpartners kontrakt så skulle det få den mycket besynnerliga konsekvensen att Bolaget som en följd av bristande konkurrens jämte en ansökan om överprövning skulle tilldelas kontrakt, detta trots att det förelegat ett anbud från en konkurrent som kan utföra tjänsten på efterfrågade villkor och till ett väsentligt lägre pris. Det är inte upphandlingslagstiftningens syfte att en anbudsgivare ska tilldelas kontrakt under sådana omständigheter. För det fall givna omständigheter skulle innebära att endast Bolagets anbud kan utvärderas hemställs därför om att rätten förordnar att upphandlingen görs om.

Psykologpartners

Anbudet är giltigt och har därför rätteligen utvärderats. Psykologpartners har enbart inkommit med ett anbud som utvärderats en gång, dvs. anbudet har inte utvärderats på nytt såsom Bolaget gjort gällande. Att Psykologpartners återtagit anbudet innebär inte att anbudet upphört att vara giltigt då LOU inte medger återtagande av anbud efter sista inlämningsdag. Likabehand-

lingsprincipen har gällt under upphandlingen. Felet som begåtts är hänförligt till utvärderingen av anbud.

Psykologpartners tilldelades kontraktet genom tilldelningsbeslut 1 till ett pris om 1 824 000 kr. Då det utvärderade priset är precis hälften så mycket som Psykologpartners lämnat som anbudspris togs kontakt med Landstinget för att säkerställa att missförstånd inte uppstått. Landstinget ställde Psykologpartners inför valet att antingen acceptera avtalstilldelning enligt det pris som utvärderats eller ta tillbaka anbudet. Psykologpartners informerades om att egentligen så är anbudet bindande till det pris som angetts, men att ett återtagande av anbudet kan innebära att ett konkurrerande anbud utvärderas istället. Psykologpartners upplyste Landstinget om att det förefaller ha blivit ett tekniskt fel, då inte heller priset hos Bolaget föreföll rimligt utifrån priser de angett i tidigare upphandlingar om motsvarande utbildningar. Psykologpartners bad Landstinget att kontakta Bolaget för att efterhöra om det anbudspris som utvärderas är korrekt eller om även deras anbudspris halverats. Landstinget svarade att ingen kontakt skulle tas förrän Psykologpartners anbud återtagits, och att valet mellan att leverera till utvärderat pris eller att ta tillbaka anbudet kvarstod. Med anledning av detta drog Psykologpartners tillbaka anbudet den 12 juni 2017. Landstinget skickade den 19 juni 2017 en e-post där det informeras om att det blivit ett fel i prisdelen i upphandlingsportalen och Psykologpartners fick frågan om dess anbud är giltigt, dvs. om det var aktuellt att upphäva återtagandet av anbudet. Den 19 juni 2017 inkom Psykologpartners med ett intyg om att anbudet i sin ursprungliga form var giltigt och att återtagandet från den 12 juni 2017 upphävdes. Psykologpartners tilldelades därefter kontraktet genom tilldelningsbeslut 3.

Bolaget hävdar att upphandlande myndighet brutit mot likabehandlingsprincipen genom att på nytt ha utvärderat Psykologpartners anbud. Detta stämmer inte. Psykologpartners anbud har varit precis detsamma från att det lämnas in innan anbudsdeadline den 16 maj 2017 till att det antogs i tilldel-

ningsbeslut 3. Bolagets hänvisning till Psykologpartners intyg om giltigt anbud kopplat till rättelse om fel som tillåts enligt 4 kap. 9 § LOU saknar betydelse eftersom inga förändringar gjorts i Psykologpartners anbud.

Psykologpartners delar Landstingets bedömning att Psykologpartners anbud är giltigt till dess att upphandlingen avslutats. Detta bekräftas i upphandlingsdokumentationen där anbudets giltighetstid är till och med den 14 augusti 2017, med tillägg att om upphandlingen blir föremål för rättslig prövning så förlängs anbudens giltighetstid automatiskt till dess att upphandlingskontrakt kan tecknas, dock längst fem månader efter angiven giltighetstid. Psykologpartners delar även Landstingets slutsatser att Psykologpartners återkallande av anbudet och Landstinget godtagande av återkallandet i sig inte innebär att anbudet upphört att vara giltigt.

Landstinget anför att bristerna som uppstått är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet eftersom det var ett fel i det digitala upphandlingsverktyget gällande prissättning. Psykologpartners menar att felet snarare än hänförligt till fasen då prövning av leverantör och anbud sker. Att anbud i offentliga upphandlingar utvärderas genom sammantagna utvärderingspris är vanligt, exempelvis genom att kvalitetsaspekter i anbuden vägs in och ges monetära värden i form av prisavdrag, eller att ett angivet pris multipliceras med en given faktor för att viktas på lämpligt vis vid anbudsjämförelser. Om upphandlande myndighet hade sett hur anbudspriserna viktades i upphandlingen så hade de kunnat jämföra anbudsgivarnas priser på samma vis som skedde vid tilldelningsbeslut 1 och sedan teckna avtal med den leverantör som offererat lägst pris, till det pris som faktiskt angivits i upphandlingen. Felet som Landstinget begått är naturligtvis kopplat till det digitala upphandlingsverktyget, men det felet fick en praktisk konsekvens först när Landstinget begick felet att misstolka anbudsgivarnas priser och att sedan felaktigt ställa Psykologpartners inför valet att leverera till det feltolkade priset alternativt att dra tillbaka anbudet. Då felet alltså begicks under perioden då anbudet utvärderades är således en lämplig påföljd att Landstinget

åtgärda det aktuella felet genom rättelsen, vilket också skedde när Psykologpartners tilldelades avtal genom tilldelningsbeslut 3.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I den aktuella upphandlingen har Landstinget i punkten 1.2.9 i upphandlingsföreskrifterna angett att anbudet ska vara bindande till och med den 14 augusti 2017 samt att om upphandlingen blir föremål för rättslig prövning att anbudets giltighetstid förlängs automatiskt till dess att upphandlingskontrakt kan tecknas, dock längst fem månader efter angiven giltighetstid.

Det är i målet mellan parterna otvistigt att Psykologpartners inom anbudstiden har lämnat in ett anbud i upphandlingen som angetts vara bindande enligt vad som anges i punkten 1.2.9. Det är vidare otvistigt att Psykologpartners den 12 juni 2017 drog tillbaka sitt anbud och att Landstinget den 14 juni 2017 bedömde att Psykologpartners på grund av återtagandet inte var kvalificerat till den förnyade anbudsutvärderingen samt att Landstinget samma dag tilldelade Bolaget kontraktet för upphandlingen.

Av 10 kap. 10 § LOU framgår, såvitt här är aktuellt, att en upphandlande myndighet vid öppet förfarande i annonsen om upphandling ska ange den tid som en anbudsgivare ska vara bunden av sitt anbud (första stycket) samt att myndighetens underrättelse enligt 12 kap. 12 § första stycket eller upplysningar enligt 12 kap. 13 § inte innebär att ett anbud förfaller (andra stycket). Enligt förvaltningsrätten följer således av denna bestämmelse att en anbudsgivare är bunden av sitt anbud, trots att tilldelningsbeslut har meddelats, vilket i sin tur innebär att Psykologpartners har varit förhindrat att ensidigt återkalla sitt anbud i upphandlingen.

Frågan i målet är om Psykologpartners och Landstingets agerande i samband med återkallelsen den 12 juni 2017 och meddelandet av tilldelningsbe-

slut 2 den 14 juni 2017 innebär att Psykologpartners anbud har upphört att vara giltigt och om Landstingets senare tilldelning av kontraktet till Psykologpartners som konsekvens därav står i strid med principen om likabehandling.

I doktrinen (se Rosén Andersson m.fl., Lagen om offentlig upphandling – en kommentar, s. 389) har beträffande 9 kap. 11 § lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, som i sak motsvarar bestämmelsen i 10 kap. 10 § LOU, angetts att andra stycket i bestämmelsen syftar till att säkerställa att samtliga anbudsgivare som inte tilldelats kontrakt är civilrättsligt bundna av sina respektive anbud även efter det att de har fått information om att en annan anbudsgivare har tilldelats kontraktet. Regleringen i fråga har vidare uttryckts utgöra ett undantag från den dispositiva bestämmelsen i 5 § lagen (1915:218) om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (avtalslagen), som föreskriver att ett anbud förfaller när det avslås, även om detta sker innan anbudstiden gått ut (se Asplund m.fl., Överprövning av upphandling, s. 240).

Av nämnda uttalanden samt vid en tolkning av det som framgår av 10 kap. 10 § andra stycket LOU följer enligt förvaltningsrätten att nämnd reglering utgör ett komplement till de allmänna avtalsrättsliga principer som gäller för alla typer av avtal, inklusive ett upphandlingskontrakt. Då regeln i 10 kap. 10 § andra stycket inte stipulerar något beträffande möjligheten för en leverantör att ta tillbaka sitt anbud och för en upphandlande myndighet att acceptera ett sådant återtagande, lämnar denna regel i sig inte ett svar beträffande vilken rättslig effekt en sådan återkallelse och accept har. Enligt förvaltningsrätten bör då frågan om återkallelsen och accepten kan ha effekten att leverantören gentemot upphandlande myndighet inte längre är bunden av sitt anbud avgöras enligt de allmänna avtalsrättsliga principer som har kommit till uttryck i 7 och 39 §§ avtalslagen.

Enligt 7 § avtalslagen är ett svar inte gällande, om det återkallas och återkallelsen kommer mottagaren till handa innan han eller hon tar del av svaret eller samtidigt därmed. Av 39 § avtalslagen framgår det bl.a. att den avtalsrättsliga betydelsen av insikten hos den emot vilken rättshandlingen företogs som huvudregel knyts till den tidpunkt då rättshandlingen blev känd för honom eller henne. Om särskilda omständigheter föranleder det, kan hänsyn dock tas också till den insikt som han eller hon har vunnit eller bort vinna senare, men innan rättshandlingen inverkat bestämmande på hans eller hennes handlingssätt.

Mot bakgrund av det anförda finner förvaltningsrätten att Landstinget, genom sitt ställningstagande den 14 juni 2017 att inte kvalificera Psykologpartners till anbudsutvärderingen med motiveringen att Psykologpartners inte uppfyllde ställda krav då bolaget dragit tillbaka sitt anbud, har accepterat Psykologpartners återkallelse av anbudet, vilket i sin tur innebär att Psykologpartners i och med denna accept av gjord återkallelse inte längre var bunden av anbudet och således inte längre hade något giltigt anbud i upphandlingen. Mot bakgrund av denna bedömning är det intyg som Psykologpartners inkommit med den 19 juni 2016 om att anbudet i sin ursprungliga form var giltigt att likställa med ett nytt anbud, som på grund av att det lämnats först efter anbudstidens utgång inte är giltigt och därför inte kan grunda en tilldelning av kontrakt i upphandlingen.

Landstingets förfarande att genom tilldelningsbeslut 3 tilldela Psykologpartners kontraktet står med anledning av det som ovan anförts i strid med upphandlingsdokumenten och den grundläggande principen om likabehandling. Med hänsyn till att Bolaget och dess anbud bedömdes uppfylla kraven i upphandlingen och ingen annan kvalificerad anbudsgivare återstår får Landstinget agerande därvidlag medföra skada för Bolaget. Skäl för ingripande enligt 20 kap. 6 § LOU föreligger därmed.

Vad gäller valet av åtgärd finner förvaltningsrätten att tillräcklig åtgärd, oberoende av vad Landstinget anfört avseende omständigheterna kring de flertal tilldelningar som skett och trots att endast en kvalificerad anbudgivare kvarstår i upphandlingen, är rättelse med innebörden att en ny utvärdering görs varvid anbudet från Psykologpartners inte ska beaktas. Detta motiveras med att det felaktiga agerande som förvaltningsrätten konstaterat i målet avser utvärderingen av och tilldelningen till en anbudgivare, vars anbud inte varit giltigt, och således inte hänför sig till det konkurrensuppsökande skedet samt då det i första hand är den upphandlande myndigheten som äger frågan om upphandlingens fortsatta hantering i övrigt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU).

Tomas Kjellgren

Rådman

Handläggare har varit föredragande juristen Stefka Bokmark.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,

5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

